

ITIA4002C Darlith 6

Mwy o Dreiglo!!

www.canolfanpeniarth.org

Nod

- Casglu'r tasgau portffolio ysgrifennu
- Adolygu'r treigladd meddal
- Tacio'r treigladdau eraill...
- Ymarferion treiglo ar-lein

www.canolfanpeniarth.org

Pam eu bod nhw'n bwysig i ni?

Cwricwlwm Cymru	
Fframwaith y Cyfnod Sylfaen (Eiddymedig 2015)	
Biwyddyn 1	Biwyddyn 2
Mae plant yn gallu:	Mae plant yn gallu:
defnyddio cwestiynau amrywiol, e.e. 'Pwy?', 'Beth?', 'Pam?', 'Pryd?' a 'Sut?', at ddibenion amrywiol ac i gadarnhau dealltwriaeth	paratoi a gofyn cwestiynau amrywiol, e.e. 'Pwy?', 'Beth?', 'Pam?', 'Pryd?' a 'Sut?', at ddibenion amrywiol ac i gadarnhau dealltwriaeth
defnyddio cyflythreniad ac odl	defnyddio cyflythreniad ac odl mewn ystod o gyd-destunau
defnyddio rhythm ac odl i greu llafarganeuon, odiau a cherddi syml	defnyddio rhythm ac odl i greu llafarganeuon, odiau a cherddi mwy cymhleth
dangos ymwybyddiaeth bod rhai synau yn newid ar ddechrau gerdd, e.e. y ferch	defnyddio ambeil dreigladd y maent wedi ei ymarfer ar lafar, e.e. y ball, y meg, y ddrif
gwrando ar eraill, â sylw cymyddol, gan ymateb yn briodol fel arfer, e.e. dilyn cyfanyddiadau'n gywir	gwrando ar eraill gan ganolbwyntio, deall y prif bwyntiau a gofyn am eglurhad os oes ei angen

www.canolfanpeniarth.org

Cyfnod Allweddol 2 ...

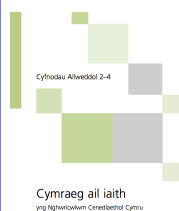

Llinyn: Llafaredd			
Blwyddyn	Agweddau	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4
Blwyddyn 3	Sierdd	Mae dysgwyr yn gallu: defnyddio'r troedpau mwyaf cyffwrdd yn gwrthol arfer, e.e. ar ben	Mae dysgwyr yn gallu: defnyddio'r troedpau mwyaf cyffwrdd yn gwrthol, e.e. lyngwedd
Blwyddyn 4	Sierdd	Mae dysgwyr yn gallu: troedpau gwrthol arfer ar ddi ym mawr a'i arddodol a'i rhagweddau, e.e. am ffordd, ar ben	Mae dysgwyr yn gallu: troedpau gwrthol arfer ar ddi arddodol a'i rhagweddau gan ddechrau ddi yn ymddedol i'w gwrtholwyr yn ddi yn ddi arfer, e.e. y diwrdd

www.canolfanpeniarth.org

Cymraeg Ail Iaith

Cyfnod Allweddol 2: Rhaglen Astudio

Ysgrifennu

Sgiliau

Dylid rhoi cyfleoedd i'r dysgwyr:

1. defnyddio nodweddion y ffurfiâu a ddiwedd.
2. defnyddio a chysylltu amrywiol o ymadroddion, cwestiynau a brawddegau yn gwrthol gan gysylltu'r gwrtholwyr Cymraeg, a defnyddio paragraffau lle bo'n broddol.
3. defnyddio atahoddi i gyfleu ystyr priodol gan gyswyo.

5. methrin cwybodaeth trwy:

- defnyddio ffurfiâu berfol (amser a pherson)
- negyddu brawddegau
- defnyddio arddodol
- troedpau
- defnyddio cenedi enwau

6. sillafu geriau syml yn gwrthol a gwirio'u sillafu trwy ddefnyddio dulliau amrywiol, gan gyswyo TGCh.

www.canolfanpeniarth.org

Y Treigladd Trwynol

gwriddiol	treigladd
p	mh
t	nh
c	ngh
b	m
d	n
g	ng

www.canolfanpeniarth.org

Y Treigladd Trwynol ...

1. Bydd TT ar ôl y rhagenw 'fy'
2. Bydd TT ar ôl 'yn' sy'n golygu 'in'.
3. Bydd – blynedd, blwydd a diwrnod, yn treiglo'n drwynol ar ôl – pum, saith, wyth, naw, deg, deuddeg, pymtheg, deunaw, ugain a 'can'

Byddwch yn ofalus gyda'r treigladd trwynol! Weithiau bydd yn achosi newid yn y gair o flaen y treigladd hefyd e.e. **ynghyd** a **ghyd**

Llenwch y bylchau yn y brawddegau isod.

1. Rwyf yn byw yn _____. (Caerdydd)
2. Mae fy _____ yn gweithio yn y gwasanaeth sifil. (brawd)
3. Rwyf yn gweithio yna ers _____. (10 – blynedd)
4. Fy _____ i yw hyn. (penderfyniad)
5. Mae'n byw bellach yn _____ Cymru. (cefn gwlad)
6. Mae fy merch bellach yn _____ oed. (15 – blwydd)
7. Dechreuais ar y cwrs hyfforddi _____ yn ôl. (5 - diwrnod)

Y Treigladd Llaes

gwreiddiol	treigladd
p	ph
t	th
c	ch

Y Treigladd Llaes

- Bydd TLI ar ôl **'ei'** (ben)
- Bydd TLI ar ôl y cysyllteiriau **a** (*and*) a **na** (*than*)
- Bydd TLI ar ôl **â**, **gyda** a **tua**
- Bydd TLI ar ôl **ni** a **na**
- Bydd TLI ar ôl y rhifolion **tri** a **chwe**

www.canolfanpeniarth.org

Llenwch y bylchau yn y brawddegau isod.

1. Cafodd y ferch ei _____ yn ddirprwy bennaeth. (penodi)
2. Ni _____ y mater hwn yn y cyfarfod. (trafod)
3. Mae'n rhaid trafod y mater gyda _____. (pawb)
4. Rwyf wedi dod â _____ gyda mi. (parsel)
5. Mae tua chwe _____ ar y cwrs. (person)
6. Rwy'n deall na _____ wybod am y cyfarfod. (cawsoch)
7. Dewch draw tua _____ o'r gloch. (pedwar)

www.canolfanpeniarth.org

Ymarferion...

- Gêm y cardiau treiglo
- Ymarferion ar-lein
<http://www.canolfanpeniarth.org/cywirdeb-iaith/>
- Ymarferion ar bapur
- Ymarferion ar-lein
<http://sgiliauiaith.colegymraeg.ac.uk/taeau/index.html>
gweithgareddau – 5,7,9,11,13,14,16,17,21

www.canolfanpeniarth.org

Gwaith Cartref / Dysgu Cyfeiriol

- Adolygu a dysgu'r Rheolau Treiglo
- Cwblhau ymarferion y daflen 'dysgu cyfeiriol'

Tasg Portffolio Darllen 2- manylion i ymddangos
ar moodle cgraph.

www.canolfanpeniarth.org
